QORTI TAL-APPELL KRIMINALI

(SEDE INFERJURI)

ONOR.IMHALLEF DR EDWINA GRIMA LL.D.

Seduta tad-29 ta' Novembru 2018

Appell numru 591/2012

Appell numru 600/2012

Il-Pulizija

Vs

Joseph Magro

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi dedotti kontra l-appellant/appellat Joseph Magro, detentur tal-karta tal-identita' Maltija bin-numru 176556(M), akkuzat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli fis-19 ta' Mejju 2001, f'xi hin wara nofsinhar, fil-fond 11, Triq Lourdes, Qrendi:

1. Bi vjolenza kkometta stupru fuq A ta' nazzjonalita` Taljana.

2. Bla ordni skond il-ligi ta'l-awtorita` kompetenti u barra mill-kazijiet li fihom il-ligi taghti s-setgha lill-privat li jarresta lill-hati, arresta, zamm jew issekwestra lill-imsemmija A kontra l-volonta` taghha u dan bhala mezz biex tigi mgieghla taghmel xi haga jew toqghod ghal xi haga li tofffendi l-misthija tas-sess taghha;

3. Bi vjolenza kkometta attentat vjolenti ghal pudur fuq A.

Akkuzat ukoll talli rrenda ruhu recidiv b'sentenza tal-Qorti tal-Magistrati datata 09/10/2008, liema sentenza saret definittiva u ma tistax tigi mibdula.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, tal-10 ta' Dicembru 2012, fejn il-Qorti filwaqt li ma sabitx lill-imputat hati tat-tieni imputazzjoni u filwaqt li astjeniet milli tiehu konjizzjoni tal-addebitu ta' recidiva rizultanti min-nota ta' rinviju ghal gudizzju tal-Avukat Generali, wara li rat l-artikoli 198, 201(b) u 207 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta sabet lill-imputat hati tal-imputazzjonijiet l-ohra dedotti kontra tieghu, b'dan illi fir-rigward tat-tielet imputazzjoni ma irrizultax l-aggravju kontemplat fl-artikolu 202 tal-Kap.9, u ikkundannatu ghal perijodu ta' hames snin prigunerija. Inoltre bl-applikazzjoni tal-artikolu 533 tal-Kap.9, ordnat lill-imputat biex fi zmien sena ihallas s-somma ta' €3973.52 rapprezentanti spejjez inkorsi in konnessjoni mal-hatra tal-esperti.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellant/appellat esebita mill-Prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Rat ir-rikors tal-appell tal-imputat Joseph Magro ipprezentat fl-20 ta' Dicembru 2012 fejn talab lil din il-Qorti tirriforma s-sentenza appellata billi:

1. tirriforma u tvarja s-sentenza appellata billi tikkonfermaha f'dik il-parti fejn il-Qorti tal-Magistrati bhala Qorti tal-Gudikatura Kriminali illiberat lill-imputat mit-tieni imputazzjoni u astjeniet milli tiehu konjizzjoni tal-addebitu tar-recidivia u tikkancellaha u tirrevokaha f'dik il-parti fejn l-appellant gie misjub hati tal-ewwel u it-tielet imputazzjoni u ghalhekk tilliberah minnhom;
2. il-parti fejn il-Qorti erogat il-piena u fejn l-imputat gie ikkundannat ihallas l-ispejjez u minflok taghti piena aktar ekwa u gusta fic-cirkostanzi minghajr il-hlas tal-ispejjez inkorsi in konnessjoni mal-hatra tal-esperti.

Rat ir-rikors tal-appell tal-Avukat Generali ipprezentat fit-28 ta' Dicembru 2012, fejn talab lil din il-Qorti sabiex tirriforma s-sentenza appellata billi tikkonfermaha f'dik il-parti fejn sabet lill-imputat hati tal-ewwel u it-tielet imputazzjonijiet kif migjuba kontra tieghu, fejn sabitu mhux hati tat-tieni imputazzjoni u kif ukoll tal-aggravju fir-rigward tat-tielet imputazzjoni u thassarha f'dik il-parti fejn erogat il-piena u minflok tinfliggi l-piena komplessiva skont il-ligi.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellant/appellat esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Ikkunsidrat,

Illi filwaqt illi l-uniku lanjanza ventilata mill-Avukat Generali diretta lejn is-sentenza appellata tikkoncerna l-piena inflitta billi dehrlu illi l-Ewwel Qorti malament astjeniet milli tiehu konjizzjoni tal-addebitu tar-recidiva , l-imputat

Joseph Magro iressaq diversi aggravji b'dak ewlieni jattakka l-apprezzament tal-provi maghmul mill-Ewwel Qorti fir-rigward ta' dawk l-imputazzjonijiet fejn huwa gie misjub hati. Subordinatament ghal dan jilmenta ukoll illi l-piena erogata kienet wahda eccessiva. Illi l-Qorti jidrilha illi qabel xejn ghandha tikkonsidra l-ewwel aggravju imqanqal mill-appellant dwar l-apprezzament tal-provi maghmul mill-Ewwel Qorti u jekk l-istess kienx wiehed kemm legalment kif ukoll fattwalment validu[1].

Illi jibda biex jinghad illi l-Ewwel Qorti ghamlet esposizzjoni ta' dritt erudit fir-rigward tar-reat ewlieni li bih l-appellant jinsab akkuzat u cioe' dak tal-istupru, specjalment fic-cirkostanzi ta' dan il-kaz fejn l-att sesswali inkriminatorju allegatament sehh meta l-vittma kienet ikkunsmat l-alkohol.

Illi fl-ewwel lok ir-reat tal-istupru jikkonfigura meta l-awtur tar-reat:

> **"bil-vjolenza, jikkommetti stupru fuq persuna tas-sess il-wieħed jew l-ieħor". ....**
>
> **Id-dottrina Maltija hija fis-sens li r-reat ta' stupru huwa ikkunsmat meta jigi pprovat: " The commencement of the connection without the necessity of proving any further acts" (vide Criminal Law - Profs A Mamo pg 194) Ir-reat ta' stupru jissussisti : " upon proof of penetration only: and the slightest penetration is sufficient" (Ibid). Kif gie ben ritenut mill-Qorti ta' l-Appell Kriminali per l-Onor Imhallef Joseph Galea Debono, fl-ismijiet il-Pulizija Supt. Bartholomeo Mula et. vs. Ommissis, deciza fl-4 ta' Settembru 2003: "Biex ikun hemm ir-reat ta' stupru mhux mehtieg li**

[1] Illi fl-appell kriminali fil-kawza fl-ismijiet : "Ir-Republika ta' Malta vs. Ivan Gatt", deciza fl-1 ta' Dicembru, 1994 inghad illi :- "Fi kliem iehor , l-ezercizzju ta' din il-Qorti fil-kaz prezenti u f'kull kaz iehor fejn l-appell ikun bazat fuq apprezzament tal-provi , huwa li tezamina l-provi dedotti f' dan il-kaz , tara jekk , anki jekk kien hemm versjonijiet kontradittorji – kif normalment ikun hemm – xi wahda minnhom setghetx liberament u serenament tigi emmnuta minghajr ma jigi vjolat il-principju li d-dubju ghandu jmur favur l-akkuzat , u jekk tali versjoni setghet tigi emmnuta w evidentement giet emmnuta mill-gurati , il-funzjoni , anzi d-dover ta' din ilQorti huwa li tirrispetta dik id-diskrezzjoni w dak lapprezzament . Biex din il-Qorti , kif del resto gieli ghamlet – tiddisturba l-gudizzju tal-gurati , trid tkun konvinta li listess ma setghux , taht ebda cirkostanza ragjonevoli , jaghtu affidament lill-versjoni minnhom emmnuta." Illi din il-Qorti ghamlet ezami approfondit tal-provi biex tara jekk l-Ewwel Qorti setghetx legalment u ragjonevolment tasal ghall-konkluzzjoini ta' htija dwar l- imputazzjonijiet li dwarhom sabet htija fil-konfront tal-appellant

jkun hemm penetrazzjoni shih u l-icken bidu ta' konnessjoni karnali hija sufficjenti biex jissussisti reat.[2]"

Dan il-kongungiment karnali irid necessarjment isir minghajr il-kunsens tal-vittma. Illi l-artikolu 201(b) johloq presunzjoni legali fis-sens illi dan il-kunsens ghandu jitqies li qed jigi michud meta "l-**persuna li fuqha jsir l-abbuż ma tkunx tista'tirreżisti minħabba marda tal-ġisem jew tal-moħħ jew għal raġuni oħra indipendenti mill-egħmil tal-ħati, inkella minħabba l-mezzi qarrieqa li l-ħati jkun inqeda bihom.**"

Issa l-Ewwel Qorti fid-decizjoni taghha ticcita il-Blackstone li jaghmel distinzjoni bejn dawk ic-cirkostanzi fejn il-konsum tal-alkohol jirrendi lill-vittma mentalment inkapaci totalment jew parzjalment u ukoll fejn tali konsum ma jimpingiex fuq il-kapacitajiet mentali tal-vittma.

Illi ghalkemm il-ligi taghna tiddisponi illi jkun hemm il-presunzjoni tal-vjolenza kull meta il-vittma tkun fizikament jew mentalment inkapaci, madanakollu ma issir l-ebda distinzjoni mill-legislatur dwar jekk dik l-infermita' mentali ghandhiex tkun dovuta ghall-azzjoni volontarja tal-vittma jew inkella tal-aggressur taghha.

Illi dan il-punt gie dibattitu recentement fl-Italja billi fid-dritt penali taljan l-istat ta' inkapacita' mentali naxxenti mill-konsum tal-akohol fil-kazijiet ta' vjolenza sesswali igib mieghu aggravanti fil-piena[3]. Illi l-Corte di Cassazione sahhqet illi r-reat xortawahda jissussisti (u dan referibbilment ghall-artikolu 609 tal-Codice Penale), ghalkemm jekk l-konsum ikun wiehed volontarju ma tikkonfigurax l-aggravanti.

---

[2] **"Ir-Republika ta' Malta vs. Mustafa Ali Larbed**" deciza fil-5 ta' Lulju, 2002

[3] Articolo 609 Codice Penale

“L'elemento che deve essere accertato per affermare la sussistenza di un reato contro la libertà sessuale individuale, è l'assenza di volontà e consenso al momento del compimento degli atti. Qualora dalle circostanze del caso, la persona offesa non poteva dirsi cosciente e, dunque, consenziente, il delitto si configura, a prescindere da come e da chi abbia provocato lo stato di incoscienza della vittima, la quale potrebbe essersi posta in tale condizione, anche volontariamente.

La pronuncia si pone dunque in linea con la giurisprudenza ormai pacifica in materia, che intende tutelare al massimo la libertà personale - in cui rientra la sfera sessuale - dell'individuo, colpendo i fatti che aggrediscono la persona, e fornendo un'interpretazione delle disposizioni normative che possa garantire la massima protezione.[4]”

“Lo stato d’ebbrezza, ancorché autoindotto, pone la persona offesa in una posizione di svantaggio e di menomazione, tale da non poter esprimere un*<<valido consenso (la capacità) al rapporto sessuale>>*. Per tale motivo, è integrato il reato di violenza sessuale (non aggravato), giacché la vittima verteva in condizioni d’inferiorità tali da essere incapace di autodeterminarsi e, dunque, di acconsentire al rapporto[5]”

F’decizjoni moghtija mill-Corte di Cassazione f’kaz analogu inghad:

Integra il reato di violenza sessuale con abuso delle condizioni di inferiorità psichica o fisica (art. 609 bis, comma secondo, n. 1, c.p.) la condotta di chi si congiunga carnalmente con una donna addormentatasi a seguito di ingestione di sostanze alcooliche, essendo l'aggressione alla sfera sessuale della vittima connotata da modalità insidiose e fraudolente[6].

---

[4] www.diritto.it

[5]- http://www.iurisprudentia.it/stupro-e-alcol-la-cassazione-esclude-laggravante

[6](Cassazione penale, Sez. III, sentenza n. 1183 del 16 gennaio 2012)

Issa mill-ezami tal-atti processwali jirrizulta indubitat u mhux ikkontestat illi il-kongungiment karnali sehh bl-appellant ighid illi fil-fatt kien hemm rapporti sesswali bejnu u bejn A. Il-kontestazzjoni tezisti biss fir-rigward tal-presenza o meno tal-kunsens tal-vittma fil-mument li sehh l-att inkriminatorju u allura jekk kienx jezisti wiehed mill-elementi legali sabiex jissussiti r-reat tal-istupru b'dan il-kaz jirrisolvi ruhu dwar jekk ghandhiex tapplika l-presunzjoni legali stabbilita fl-artikolu 201(b) sabiex b'hekk jikkonfigura l-element tal-vjolenza.

Illi kif inghad l-appellant jattakka l-apprezzament maghmul mill-Ewwel Qorti tal-provi migjuba quddiemHa u jishaq illi qatt ma setghet tinstab htija iktar u iktar meta l-prosekuzzjoni ma ressqitx il-provi kollha, kemm favur kif ukoll kontra l-akkuzat kif titlob il-ligi. Jishaq illi kien hemm evidenza determinanti sabiex huwa jigi ezonerat mill-htija, li l-prosekuzzjoni naqqset li iggib 'il quddiem. Dawn il-provi kienu fil-fehma tieghu jikkorroborraw il-verzjoni tieghu tal-fatti.

Issa ibda biex jinghad illi l-appellant ghazel li ma jiehux il-pedana tax-xhieda, kif *del resto*, kellu kull dritt li jaghmel. Illi allura l-verzjoni tieghu tal-fatti tohrog mill-istqarrija rilaxxjata minnu lill-pulizija meta gie arrestat fil-21 ta' Mejju 2011.

Illi minn ezami ta' din il-verzjoni tal-fatti u dik moghtija mill-vittma A, jirrizulta qbil f'dak kollu li sehh kemm qabel kif ukoll wara l-att sesswali inkriminatorju. Illi madanakollu ma hemmx qbil dwar dak li sehh meta l-vittma u l-appellant marru fir-residenza tieghu gewwa l-Qrendi, fejn ghalkemm it-tnejn ighidu li hemmhekk komplew jixorbu l-inbid, madanakollu filwaqt li il-vittma tishaq illi hija bdiet thossha ghajjiena u storduta wara li xorbot l-inbid li offrielha l-appellant minn flixkun li kien miftuh u li hu hareg mill-*fridge*, u li minn dan il-mument intillfet minn sensieha, l-appellant jichad dan kollu. Jirrizulta madanakollu skont il-

verzjoni tal-appellant illi A verament kienet qed thossha ghajjiena u storduta wara li xorbot l-inbid, tant illi huwa offrielha li timtedd fuq is-sodda tieghu u ighid li fil-fatt kellu ighinha sakemm wasslet sas-sodda. Mhux biss izda jishaq illi ftit wara hija raqdet. Wara ftit, l-appellant dehrlu li kellu izomm kumpanija lil din it-tfajla fuq is-sodda u allura imtedd ma genbha u dan dejjem skont il-verzjoni tieghu tal-fatti.

Illi il-Qorti ma tistax ma tqiesx l-imgieba tal-appellant bhala wahda li kellha l-ghan uniku li japproffita ruhu minn din it-tfajla anke jekk kellha titwemmen il-verzjoni tieghu tal-fatti u dan ghaliex ma tistax tara mottiv iehor li seta' iwassal lill-appellant jintefa' fuq is-sodda hdejn tfajla rieqda meta din ma kenitx stedintu precedentement ghall-ebda intimita' sesswali, ghajr dak li ikollu x'jaqsam maghha. Jishaq illi imbaghad kienet din it-tfajla li bdiet tipprovokah u tqanqallu l-istinti sesswali tieghu, tant illi allura huwa fehem illi din riedet rapport sesswali mieghu u fil-fatt huwa akkomodaha.

Illi l-Qorti mal-ewwel tistqarr illi qajla tista' temmen din il-verzjoni tal-fatti. Huwa evidenti mill-imgieba tal-vittma illi l-ammont ta' alkohol li kienet ikkunsmat kien tali illi l-kapacitajiet mentali taghha kienu gew kompromessi. Il-vittma tghid illi hija intilfet minn sensieha, filwaqt li l-appellant ighid li hija gharrfitu li kienet ghajjiena u offrielha biex timtedd fuq is-sodda fejn ghena biex tasal, u fil-fatt raqdet. Illi f'dawn iz-zewg verzjonijiet ghalkemm ma hemmx qbil dwar id-dinamika tal-fatti, madanakollu hija il-fehma ta' din il-Qorti illi ghall-appellant kellu jkun evidenti illi din it-tfajla li huwa kien stieden ghandu d-dar ma kenitx f'posizzjoni taghti il-kunsens taghha ghal xi forma ta' rapport sesswali iktar u iktar meta matul il-jum kollu li kien qatta' maghha ma jidhirx illi din tatu x'jifhem illi xtaqet xi intimita' mieghu, ghal tal-inqas dan ma jirrizultax la mill-verzjoni li taghti t-tfajla u lanqas minn dik tal-appellant dwar dak li sehh matul il-gurnata

fejn hemm qbil bejniethom. L-appellant allura ma messu qatt approfitta ruhu minn din is-sitwazzjoni, izda mill-provi indizzjarji jidher illi kien ippreparat sewwa ghal din l-evenjenza, tant illi mhux biss stieden lill-vittma tieghu tikkonsma ammont ta' alkohol fil-hin li qatta' maghha, izda imbaghad stedinha d-dar tieghu b'intenzjonijiet ulterjuri, tant illi sahansitra kien anke armat b'*vibrator* fuq il-kommodina hdejn is-sodda lesta biex tintuza, kif fil-fatt ighid li ghamel.

Illi allura ghalkemm l-appellant jilmenta illi l-prosekuzzjoni naqqset milli tressaq provi li fil-fehma tieghu kienu determinanti sabiex isahhu il-verzjoni tieghu tal-fatti, din il-Qorti ma tarax kif dawn setghu jagevolawh b'xi mod. Ibda biex il-persuna ta' nazzjonalita taljana bl-isem ta' B li allegatament akkompanja lill-vittma l-isptar sabiex tigi medikament ezaminata, ma kienx prezenti ghall-event kriminuz, izda tkellem mal-vittma biss l-ghada fil-ghodu. Illi ma hux ikkontestat mill-vittma illi meta hija giet f'sensieha u tallbet lill-appellant iwassalha d-dar, ghalkemm tikkontendi li kienet ghada storduta, madanakollu tishaq illi kienet kapaci tqum fuq saqajha, timxi, tasal sal-vettura tal-appellant u tirkeb fiha sabiex hu iwassalha lura fil-lukanda fejn kienet soggjornata. Illi allura din il-Qorti ma tara xejn inverosimili fil-fatt illi din it-tfajla ghaddiet ghaxar ewro lill-appellant meta waqaf biex jaghti id-diesel lill-vettura tieghu tant illi qaltlu biex iwaqqafha kantuniera 'il boghod mill-lukanda fejn allura hija wasslet hemmhekk bil-mixi. Kif lanqas tara xejn inverosimili fil-fatt illi l-appellant ghadda lil din it-tfajla d-dettalji personali tieghu billi fuq dan il-punt il-parti leza taqbel u tghid illi din il-karta fejn tnizzlu dawn id-dettalji remietha kif wasslet fil-lukanda.

Illi esposti dawn il-fatti probatorji allura din il-Qorti tqies illi l-Ewwel Qorti setghet legalment u ragjonevolment tasal ghal konkluzjoni li wasslet ghaliha, iktar u iktar meta kellha ix-xorti tisma' lill-vittma tiddeponi u tosserva l-komportament taghha tul il-kors tax-xiehda, tant illi mis-sentenza appellata

jidher illi dan il-fatt kien wiehed determinanti sabiex giet emmnuta l-verzjoni tal-parti leza.

Illi maghdud dan u ezaminati l-atti mill-gdid l-aggravju marbuta mal-apprezzament tal-provi qed jigi michud.

Ikkunsidrat,

Illi jifdal biex jigu ezaminati l-aggravji imqanqla kemm mill-appellant kif ukoll mill-Avukat Generali marbuta mal-piena inflitta. L-appellant jishaq illi l-piena imposta fuqu kienet wahda eccessiva u ghalhekk qed jitlob temperament fl-istess. L-Avukat Generali minn naha l-ohra qieghed jitlob illi din il-Qorti tqies l-addebitu tar-recidiva li l-Ewwel Qorti erronjament astjeniet milli tiehu konjizzjoni tieghu billi sahhqet illi dan l-addebitu ma kienx gie moghti fl-akkuza intavolata kontra l-appellant.

Illi b'referenza ghal dan l-ahhar gravam, din il-Qorti tistqarr minnufih illi l-Avukat Generali ghandu ragun u li x'aktarx illi kien *lapsus* tal-Ewwel Qorti meta iddikjarat illi din l-akkuza ma kenitx giet moghtija fic-citazzjoni billi minn qari tal-istess huwa evidenti illi wara esposizzjoni tal-akkuzi hemm indikat hekk:

> **"Akkuzat ukoll talli rredna ruhu recediv b'sentenza tal-Qotri tal-Magistrati datata 09/10/2008, liema sentenza saret defenittiva u ma tistax tigi mibdula."**

Fil-fatt meta l-Avukat Generali baghat in-nota ta' rinviju ghal gudizzju fit-13 ta' April 2012 irrealizza li kien naqas milli jindika fl-istess id-disposizzjonijiet tal-artikolu 49 u 50 tal-Kodici Kriminali tant illi permezz ta' notaipprezentata fid-19 ta' April 2012 huwa talab sabiex jissostitwixxi in-nota ta' rinviju b'ohra fejn hemmhekk gew indikati l-imsemmija disposizzjonijiet tal-ligi.

Madanakollu billi iz-zieda fil-piena fil-kaz fejn huwa moghti dan l-addebitu hija wahda diskrezzjonali u billi fil-fehma ta' din il-Qorti il-piena erogata mill-Ewwel Qorti kienet wahda li ghalkemm taqa' fil-parametri tal-ligi vigenti fiz-zmien tal-kummissjoni tar-reat[7], madanakollu mhijiex wahda li tqarreb lejn il-minimu, u tenut kont ukoll illi l-appellant ma jidhirx illi ghandu fedina penali allarmanti fejn il-vjolazzjonijiet tal-ligi huma *de minimis*, ma tqiesx illi l-piena erogata ghandha tigi mizjuda.

Illi fic-cirkostanzi allura din il-Qorti ma tqiesx illi l-piena erogata ghandha tigi varjata u kwindi l-aggravvju tal-appellant marbut mal-istess qed jigi michud.

Ghal dawn il-motivi il-Qorti qed taqta' u tiddeciedi billi tichad l-appell tal-appellant, tilqa' dak tal-Avukat Generali, tirriforma is-sentenza appellata billi tikkonfermaha fejn sabet lill-appellant hati tal-ewwel u it-tielet imputazzjonijiet minghajr l-aggravanti mahsub fl-artikolu 202 tal-Kodici Kriminali u fejn illiberatu mit-tieni akkuza, izda tvarjha fejn din astjeniet milli tiehu konjizzjoni tal-addebitu tar-recidiva, tiddikjara lill-appellant hati ukoll li huwa recidiv fit-termini tal-artikoli 49 u 50 tal-Kodici Kriminali, izda tghaddi biex tikkonferma l-bqija tas-sentenza u cioe' tikkonferma il-piena inflitta ta' hames snin prigunerija u il-hlas tal-ispejjez peritali fl-ammont ta' €3973.52 u dan b'applikazzjoni tal-artikolu 533 tal-Kodici Kriminali, liema hlas ghandu isir fi zmien sena dekoribbli mil-lum.

(ft) Imhallef

Vera Kopja

Joyce Agius

Deputat Registratur

---

[7] L-artikolu 198 gie sostitwit permezz tal-Att XIII tal-2018